

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio V. An posito peccato originali, antedecenter ad actualia, Deus
aliquem positivè reprobarit ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

ante merita absolutè prævisa; ergo etiam ex eodem colligitur, reprobationem fuisse factam ante demerita absolutè prævisa. Respondeo primò cum Lezana, & aliis, ibi non esse sermonem de reprobatione positivà, sed tantum negativà, quæ fuit ante demerita. Undè nomine *odii* solum ibi intelligitur de minore amore; sæpè enim in Scriptura *odium*, aut *odisse*, non significant actum positivum odii, sed negativum, sive minorem amorem, ut patet ex illo Luc. 14. *Et non odit patrem suum, &c.* quod idem valet, atque dicere, qui non minùs diligit patrem suum, quàm me; neque enim Christus Dominus præcepit odio habere patrem. De hac etiam reprobatione negativa intelligendi sunt Patres, quatenùs asserunt, non dari causam reprobationis ex parte reprobi, sed totam Deo tribui: de hoc tamen latius infra.

59. Respondeo secundò cum P. Arriaga, & aliis, ibi non significari, Deum odio habuisse Esau positivè, sed non decrevisse dare ei auxilia congrua, sicut decrevit dare Jacob: sicut enim Deus ex se illa tribuit electis ante eorum merita, ita ex se illa negat reprobis ante eorum demerita; neque de hoc procedit quæstio, neque est difficultas, sed tantum de reprobatione positivà, ac exclusione à regno, sive à gloria.

60. Obijcies 3. Rom. 9. D. Paul. nomine Dei ibi loquens de Pharaone: *In hoc ipsum, inquit, excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam*: ubi videtur significare, se illum reprobasse veluti in intentione, non quia jam malè fuisset operatus, sed ut postea malè operando in executione, in illo Deus ostenderet potentiam suam; ergo &c. Respondeo hoc testimonium non convincere; siquidem non ostendit, iram Dei fuisse ante demerita, imò post illa, ut constat ex sequentibus verbis: *Sustinuit, inquit, in multa patientia vasa iræ, &c.*

61. Obijcies 4. Primus actus prædestinationis fuit positivà electio ad gloriam ante prævisa merita; ergo etiam primus actus reprobationis erit exclusio positivà à gloria ante prævisa demerita. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia illa electio maximè decet Bonitatem, & Misericordiam divinam, ut supra diximus: at verò non ita decet, imò dedecet hæc exclusio, non solum Bonitatem, & Misericordiam, sed etiam Justitiam divinam; nam sicut est laudabile punire in executione crimina jam commissa, & non ante; ita etiam laudabile non erit, imò indecorum intendere illa punire, antequam committantur, & videantur in esse absoluto.

62. Instabis: Prædestinatio, & reprobatio, cum sint partes æquæ subjectivæ divinæ providentiæ, debent æquè incipere; sed prædestinatio in prædestinato incipit à prima vocatione congrua connexa cum perseverantia; ergo etiam reprobatio in reprobo debet incipere à negatione primæ vocationis congruæ; sed hæc non habuit causam in reprobo; siquidem, si hanc haberet, esset peccatum; hoc autem non datur ante illam negationem, quia non datur ante primam permissionem, & prima permissio oritur ab illa negatione; ergo non habuit causam ex parte reprobi; consequenterque ejus reprobatio fuit ante prævisa demerita. Resp. negando primam minorem; nam, ut supra diximus, prædestinatio incipit ab electione efficaci ad gloriam; & sic etiam incipit reprobatio ab ejus exclusione; ita tamen, ut electio illa non supponat merita absolutè prævisa; hæc tamen exclusio supponat demerita absolutè prævisa.

63. Urgebis: Permissio primi peccati est effectus

reprobationis, sicque à Deo amabilis, & cum ex se non sit amabilis, debuit ex aliquo fine amari; alius autem non apparet, nisi expulsio à regno ad ostendendam Justitiam; ideoque ejus electio ab intentione damnandi aliquos imperatur; ergo supponit ipsam reprobationem; sed illa in se non supponit causam in reprobo; siquidem ante permissionem primi peccati non datur demeritum, quia non datur peccatum; ergo neque illam habebit in reprobo ipsa reprobatio.

64. Resp. negando antecedens; neque enim permissio primi peccati est effectus reprobationis positivæ, sed reprobationis à gratia congrua; nam ut esset effectus reprobationis positivæ debebat procedere ex intentione excludendi homines positivè à regno, quibus gratia congrua denegatur; Deus autem neque denegat gratiam congruam, neque peccatū permittit ex tali intentione, ut infra dicemus, sed ob alios fines, quos ille certò scit, & quorum unum assignat P. Vasq. ex D. Paul. & D. Aug. nempe, ut ostendat divitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ; siquidem denegans vocationes congruas non prædestinatis, magis ostendit misericordiam suam in electos, quibus illas concedit. De hoc tamen infra.

65. Obijcies 5. Ex permissione peccati infallibiliter sequitur ipsum peccatum, & ex peccato privatio, sive exclusio à gloria; ergo hæc saltem virtute fuit intenta in ipsa permissione; siquidem in electione mediū, ut mediū, saltem virtute intenditur finis. Respondeo argumentum, si aliquid probat, probare Deum, saltem virtute velle peccatum; siquidem hoc immediatius sequitur ex ipsa permissione, quàm illa privatio gloriæ; cum illud non probet, neque etiam hoc. Et ratio est, quia hæc non sequuntur per se, & ex natura rei ex auxilio sufficienti, ac permissione peccati, sed per accidens tantum ex sola hominis malitia; unde in illa permissione solum vult Deus ostendere, reliquisse hominem in manu consilii sui, ut libere, quod voluerit, operetur.

SECTIO V.

An posito peccato originali antecederet ad actualia, Deus aliquem positivè reprobareret?

66. DVERTES hinc cum P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 3. num. 11. peccatum originale dupliciter considerari posse: Primò præcisè solum ut contractum: Secundò, prout prævisum durans usque ad mortem. Hoc posito. Dico 1. Deus propter peccatum originale prævisum durans usque ad mortem voluit multos excludere à regno. Ita P. Soar. cit. Probatur, quia Deus in tempore, supposito pacto cum Adamo, justissimè exequitur pœnam ipsam exclusionis à regno; sed nihil exequitur in tempore, quod non decrevisset ab æterno; ergo &c.

67. Dico 2. Deus in eo primo signo, in quo prævidit lapsum Adami, sive propter solum prævisum originale præcisè ut contractum, & antequam prævideret meritorios sine remedio, nullum reprobat. Ita P. Soar. cit. n. 11. P. Herice tract. 3. d. 33. cap. 4. n. 35. Lezana tract. 4. d. 12. q. 4. P. Arriaga d. 39. sect. 3. num. 31. & alii. Probatur primò, quia Deus, ut patet ex dictis, & patebit ex infra dicendis, nullum reprobat positivè, nisi jam prævisa ejus morte in peccato finali; sed pro eo

signo adhuc non praevidebatur alicujus mors in peccato finali, ut supponimus; ergo adhuc tunc Deus pro illo signo nullum reprobavit.

68. Probatur secundò, quia si Deus tunc propter originale sic praevisum aliquos reprobarer, cum reprobatio secum deferat voluntatem puniendi poenâ aeternâ, sequeretur, quod omnes reprobi, quando postea in executione damnantur, etiam propter illud damnarentur; siquidem quod Deus ab aeterno decrevit, non potest non fieri in tempore, sicut decrevit ab aeterno; sed hoc est falsum; nam tale peccatum pluribus dimittitur in lege gratiae per Baptismum, sicut in lege veteri dimittebatur per Circumcisionem, & peccatum semel dimissum non potest puniri poenâ aeternâ: tum quia hæc dimittitur simul cum peccato mortali: tum etiam, quia ita declarat Trid. sess. 3. de Peccat. Orig. ibi: *Nihil est damnationis istius, qui verè consepulti sunt cum Christo per Baptismum*; ergo &c.

69. Probatur tertio, quia si Deus præcisè propter originale ita sumptum aliquos reprobarer, cum hoc aequaliter sit in omnibus (exceptâ Virgine Sanctissimâ) omnes reprobarerentur; alioqui illud non esset causa totalis ipsius reprobationis, sed aliqua adderetur, aut ex parte Dei, quod non est dicendum, aut ex parte hominum, quæ tamen pro tunc non datur; sed non omnes reprobanter; ergo nulli, cum non detur major ratio de his, atque de aliis, & in omnibus sit eadem causa.

70. Probatur quartò, quia Deus post praevisum originale adhuc habuit voluntatem illam salvandi omnes per modum prosecutionis; siquidem idè adhuc eis tribuit auxilia sufficientia, quia adhuc sic intendit eorum salutem ut finem; sed cum hac voluntate non potest stare illa alia efficax perdendi alios; siquidem duæ voluntates contrariæ, etiam si una sit efficax, & altera inefficax, non compatiuntur circa idem objectum, quando motivum est idem, sine aliqua alia cōditione, aut causâ prævisâ, quod hic non accidit; cum ex parte hominum sit idem originale, & ex parte Dei eadem sit Bonitas, & Misericordia; ergo &c.

71. Oppositum tenet P. Vasq. 1. p. d. 95. cap. 6. n. 31. dicens, aliquos parvulos, qui divinâ sic disponente Providentiâ, sufficienti remedio proximo carent, fuisse immediatè post peccatum Adami inefficaciter exclusos à Deo, à regno, ipsò Deo statim displicente in eorum salute, & posteriùs naturâ contraxisse originale, statimque fuisse efficaciter exclusos à regno, & poenæ damni adjudicatos: Pro quo:

72. Argues 1. Idè Deus non statim hujusmodi infantes excluderet à regno post peccatum Adami praevisum, quia adhuc eis optaret salutem; sed non ita optabat; siquidem quando Deus optat, & intendit aliquem finem, adhibet media, saltem sufficientia ad illum assequendum; nullum autem adhibuit illis infantibus, cum illos ita privaverit omni remedio, etiam sufficienti proximo, ut nullâ humanâ industriâ potuerit aliquod eis adhiberi; ergo non optabat, neque intendebat eis salutem; consequenterque statim eos exclusit à regno.

73. Respondeo negando minorem, ad cujus probationem negamus etiam minorem, & ejus probationem; nam si Deus eos omni remedio positivè privaret, non possemus nos orare, ut Deus velit, eos exire vivos in mundum, & baptizari contra Apostolum pro omnibus, nullo excepto, orare jubentem. Undè P. Soar. & P. Herice dicunt, ultra remedium remotum, nempe Baptismum, aliud

Deum disposuisse proximum, quatenus parentibus eorum, qui in utero materno, aliave occasione sine Baptismo moriuntur, aliquas Deus tribuit cogitationes, & auxilia, quibus si responderent, aliter Deus res disposuisset, ita ut ipsi infantes sine Baptismo non decederent, qualia sunt parentibus inspirare, ut ab eo loco discederet mater, in quo eminebat periculum infanti, abstinere à tali cibo, consuleret Medicos, sicque de aliis, quæ nos ignoramus; ex quibus patet, Deum omnibus præparasse auxilia sufficientia, licet reliquerit causas secundas in sua libertate, & modo connaturali operandi.

Argues 2. Illa exclusio à regno, & illa alia voluntas salvandi omnes habent diversum motivum; siquidem hæc habet Bonitatem divinam; illa verò peccatum originale; ergo benè compatiuntur de eodem objecto. Respondeo negando antecedens, ad cujus probationem dicimus, supponi falsum, Deum excludere positivè à regno, nisi propter peccatum finale praevisum absolute, quale non est originale prout sic sumptum. Accedit primò, quod si Deus propter originale, ut contractum tantum moveretur ad exclusionem à regno, cum æquè ab hominibus omnibus contrahatur (unâ exceptâ Virgine Sanctissimâ) ad omnium exclusionem moveretur, quod non dicent. Secundò, quod si propter illud ut sic excluderet, etiam propter illud postea puniret in effectu reprobos illos, quibus per Baptismum fuit dimissum, quod etiam non dicent; sicque Deus ad utrumque affectum ex se tantum moveretur.

Argues 3. Reprobatio omnium præcitorum facta fuit post originale; siquidem facta fuit post efficacè prædestinatorum electionem; hæc autem facta fuit post peccatum originale absolute praevisum, ut supra diximus; sed ipsum originale est sufficiens causa exclusionis à regno; ergo propter illud fuerunt reprobi exclusi. Respondeo negando consequentiam, si loquamur de originali in supposita acceptione; nam licet originale absolute, & ex se sit sufficiens causa ad illam exclusionem faciendam, de facto tamen ita non fuit in facta suppositione, ut patet ex dictis.

Argues 4. Deus in poenam peccati originalis negat reprobis auxilia efficacia; sed quibus Deus negat hujusmodi auxilia, reprobat; ergo propter originale eos reprobat. Resp. negando majorem; multis enim reprobis dat Deus auxilia efficacia, quibus gratiam, licet non finalem consequuntur. Deinde multis per Baptismum dimittitur ipsum peccatum originale, & poenæ eterne damni ei correspondens, sicque cum illis dimittetur etiam poenâ ipsa carenti auxiliis efficacibus; ac proinde non erit id signum reprobationis aeternæ.

Argues 5. Si non daretur originale, nullus esset exclusus à regno; ergo signum est, tale peccatum fuisse principium, & causam talis exclusionis. Respondeo negando antecedens; sicut enim, non peccante Adamo, adhuc ejus filii possent peccare, cum non nascerentur in gratia confirmati; ita etiam, illo non peccante, possent à Deo reprobari; & si de facto peccarent, de facto reprobarerent. Accedit, dato antecedente, ex illo solum sequi, peccatum originale fuisse radicem, & ad plurimum veluti causam remotam reprobationis; quatenus scilicet fuit occasio peccatorum actualium finalium, quæ sunt causa proxima reprobationis.

Argues 6. Deus pluribus adultis negavit media sufficientia propter originale, ut constat: Primò ab Scriptura, Matth. 12. ibi: *Qui dixerit verbum*

contra

SECTIO VI.

De Causis Reprobationis.

ADVERTES primò, hinc excitari posse quæstionem de causis reprobationis, tam ex parte Dei, quam ex parte ipsius reprobis, non tamen ex parte unius reprobis, aut alterius respectu alterius reprobis, sicut supra excitavimus de causis prædestinationis ex meritis unius hominis iusti respectu alterius; licet enim merita unius possint aliis prodesse; non ita tamen possunt eis obesse aliorum demerita. Et ratio est, quia Deus facilius movetur ad præmiandum, quam ad puniendum; idèdque ex fine præmiandi acceptat etiam aliena merita; non ita tamen aliena demerita ex fine puniendi.

ADVERTES secundò, nos hinc non inquirere de causis intrinsecis reprobationis formalis, neque de extrinsecis efficientibus; siquidem cum reprobatio formalis consistat formaliter in actibus divinis Intellectus & Voluntatis Divinæ, qui sunt idem cum ipso Deo, nullas propriè habet causas, neque materiale, neque formalem, neque efficientem, sicut illas non habet ipse Deus; omnia hæc patent ex supra dictis de prædestinatione d. 3. à num.

ADVERTES tertio, causam finalem reprobationis formalis, quantum est ex parte Dei, esse manifestationem Misericordiæ, & gratiæ electionis in prædestinatos, juxta illud ad Romanos 9. ibi: *Ut ostenderet divitiis gloriæ suæ in vasa misericordiæ, &c.* Deinde ostensionem Omnipotentis suæ, ac supremi domini, juxta illud ad Rom. 9. ibi: *Volens notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia, vasa iræ, apta in interitum.* Imò P. Alarcon addit, etiam esse ostensionem Justitiæ Divinæ punitivæ in ipsis reprobis, quod probat ex D. Aug. lib. de grat. & liber. arbitr. cap. 23. *Deus, inquit, reddit mala pro malis, quia iustus est: bona pro malis, quia bonus est: bona pro bonis, quia bonus, & iustus est: solum non reddit mala pro bonis, quia iniustus non est.* Et idem habet lib. 3. contra Julian. cap. 18. & lib. 1. Retract. cap. 9.

ADVERTES quartò, solum hinc excitari quæstionem de causa motiva, sive meritoria reprobationis formalis: cum autem reprobatio sit, aut negativa, aut positiva, prout supra diximus, & infra dicemus, primò de causis reprobationis negativæ inquiremus; secundò de causis reprobationis positivæ discutiemus.

ADVERTES quintò, Manichæos, prout jam supra, & alibi diximus, existimasse, dari quoddam principium summè malum, & hoc fuisse totalem causam reprobationis hominum. Priscillianistæ iudicarunt, fuisse fatum, & naturalem quandam necessitatem, & hinc ut ex causa procedere hominum reprobationem. Calvinus lib. 1. instit. cap. 18. §. 4. & lib. 3. instit. cap. 21. §. 25. & cap. 22. §. 3. & cap. 23. §. 2. & 3. & cap. 24. §. 3. & illius Sectatores dicunt, primam causam, & radicem totius culpæ, & perditionis reproborum fuisse Voluntatem Divinam, & ipsum Deum, quæ sententia planè crudelis, blasphema, & impia est, ut pluribus demonstrat P. Bellarm. lib. 2. de statu peccati, & lib. 2. de grat. damnaturque ut talis à Trid. sess. 6. can. 4. 5. & 6. ibi: *Quoniam Deus mortem non fecit, nec letatur in perditione vivorum.* Sap. 1. 13. Hos, & similes hæreticorum errores jam supra refutavimus, &

R t 3 plenius

contra Spiritum Sanctum non remittetur ei. Et 1. Joan. 1. ibi: *Est peccatum ad mortem.* Secundò ex Trid. sess. 6. cap. 11. ibi: *Deus sua gratiâ iustificatos non deserit, nisi ab eis prius deseratur:* ubi verbum *nisi* idem valet, ac dicere, quod si deseratur, etiam deserat; firmat enim regulam in contrarium: Tertio ratione, quia infideles nunquam vocati ad fidem, carent mediis sufficientibus; sed Deus illa media negavit ex aliquo fine; ergo cum alius non appareat, ea negavit ex reprobatione positiva.

RESPONDEO negando majorem; Deus enim omnibus tribuit auxilia sufficientia, ut infra dicemus, & constat ex illo Joan. 1. *Illuminat omnem hominem.* &c. Et ad Rom. 2. *Benignitas Dei ad penitentiam te adducit; secundum autem duritiam tuam, & impenitentem cor thesaurizans tibi iram.* Et D. Aug. de bono persever. cap. 6. *Voluntate sua quisque deserit Deum, ut meritò deseratur à Deo;* ergo si in poenam, quod Deum deserat, à Deo deseritur, & illum homo deseruit voluntate sua per culpam, cum hæc stare non possit sine auxilio sufficienti, hoc Deus omnibus præstat; non quidem pro singulis momentis, sed pro temporis, ac rerum opportunitate: imò etiam lapsus non oblat opportunitate juxta illud: *Ecce stes ad ostium, & pulso.* Unde:

AD PRIMAM probationem dicimus in illis, & aliis similibus locis, solum velle Scripturam significare, homines illos difficillimè converti, & ad penitentiam reduci; non quia Deus eos non vocet, & auxilia sufficientia non præstet, sed quia illi ex malitia sua non audiunt, & aures obturant.

AD SECUNDAM probationem dicimus: Primò, Concil. ibi loqui tantum de gratia concomitante, quam Deus nemini dat, nisi prius acceptet gratiam vocantem; neque enim gratia adjuvans confertur ei, qui gratiæ vocanti resistit, in quo prius Deum deserit, ut postea ab eo deseratur. Secundò particulam illam *nisi* solum habere rationem conditionalis, & non exceptivæ, ex quo solum colligitur, Deum deserere, si deseratur, non tamen quod semper deserat, eo ipso, quod deseratur; vel etiam deserere, non dando auxilia efficacia; nunquam tamen negando sufficientia; alioqui homines in non observandis præceptis non peccarent; siquidem in ipsis auxiliis carent necessariis ad libertatem.

AD TERTIAM dicimus, Deum etiam infidelibus præparasse media sufficientia, quæ si aliquando haberi non possunt viribus naturæ, idèd est, quia illi propriis peccatis ea impediunt; nam dum excitantur ad non peccandum contra legem naturalem, etiam excitantur, saltem remore ad ulteriorem gratiam: neque tamen verum est, negationem talis culpæ esse dispositionem positivam ad habendam ipsam vocationem supernaturalem; sicut verum est, si ipsi per ipsam culpam non ponerent obicem, Deum ita res dispositurum, ut absque miraculo ad fidem vocarentur, aut interius per Angelos, aut exterius per homines juxta suam operandi modum Providentiæ Divinæ.